N°. 207. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 31 *Augustus.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (29 *Augustus*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101⅛; O. Metall. 103⅛; Sp. Ardoin 29⅝, ½; Differed 11¼; Nap. rent, 93; P. Tavollere 62; Rom. L. 101; Id. te Antw. 99⅝; Brez. 87. — Wissel-koers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. verlies k. a.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Augustus.

» De ministeriele crisis is nog tot geen einde gekomen. Gisteren waren vele leden van [illegible] en [illegible] bij elkander, en de woorden van het *Journal des Débats*, dat alleen de heer *Thiers* zou afreden en de andere ministers zouden aanblijven. Deze meening is geheel omvergeworpen door een nader artikel van het ministerieel avondblad, waar het volgende wordt gezegd:

» Verscheiden dagbladen schijnen heden morgen in de meening te hebben verkeerd, dat alleen de president van den raad afgetreden is en dat diensvolgens het kabinet nog bestaat. Deze bladen zijn kwalijk onderrigt geweest: het kabinet is ontbonden; wij zijn door de heeren *Passy*, *Sauzet*, *Duperré*, *Maison*, en *Pelet* (de la Lozère) gemagtigd te verklaren, dat hunne meening is geweest hetzelfde besluit van den heer *Thiers* te nemen."

Men ziet in deze verklaring het bewijs van een zekeren moed en van het vast besluit der overige ministers, om dit lot van den heer *Thiers* te deelen, alsmede eene aanhaling alhans van sommigen hunner aan de bijzondere gevoelens voor den heer *Thiers*. De moeijelijkheid waarin men met betrekking de samenstelling van een nieuw ministerie verkeert, is er intusschen te grooter door geworden, aangezien men op de Tuilerien eerst schijnt gedacht te hebben, dat met de benoeming van eenen nieuwen president het ministerie weer in zijn geheel zou zijn gekomen, en zoo men verzekert, zou men gisteren in den loop van den dag nog gedurig aanzoek bij de afgetredene ministers hebben gedaan, om met een' anderen president in het bestuur te blijven. Men sprak van den heer *Molé*, die gisteren morgen van Champlatreux ontboden, gedurende [illegible] *Sebastiani* bij den koning ontvangen, en ter beurze liep het gerucht, dat deze met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast was. De heer *Guizot* is heden middag te Parijs gekomen, ook had men den maarschalk *Soult* te wachten.

Ook de hertog *van Orleans* is onverwacht uit het kamp van Compiegne teruggekomen. De prins was nog altijd een weinig ongesteld en zou spoedig weder naar het kamp terugkeeren.

De kwestie der intervantie blijft onder dit alles steeds een gewigtig punt. Men beklaagt zich dat de afgetredene ministers niet voor veertien maanden meer aanleiding hebben gevonden en toenmaals, indien het noodig geweest ware, het kabinet verlaten hebben. Thans beschouwt men de tusschenkomst voor onmogelijk, daar men zoo min den *Carlos* kan gaan ondersteunen, zonder de driekleurige vlag te verscheuren, als men zich geheel voor de constitutie van 1812 en de beginselen daaruit volgende, kan verklaren en die verdedigen. Ook het *Journal des Débats*, 't zij dit zijne overtuiging geworden is, of dat hij daarmede zijne patroons den weg tot de weder intreding van het bestuur gemakkelijk zoekt te maken, behelst een betoog, waarin hij, die vroeger op de intervantie zoo aandrong, zich thans tegen dezelve verklaart: » Een der voordeelen, zegt dit blad, van de tusschenkomst ter gepaster tijd gedaan, had daarin bestaan, dat men den revolutionnairen geest elk voorwendsel benomen en Spanje gewaarborgd had tegen den noodlottigen terugkeer van den *Carlos*. Thans is de revolutionnaire geest ontbreidend. Men behoort af te wachten wat hij uitrigten zal. Frankrijk zal noch voor noch tegen hem tusschen beide komen; dit is de eenige kans bij den tegenwoordigen staat van Spanje en bij de maatregelen enz. enz."

— Het *Journal de Paris* geeft heden de volgende tijdingen uit Spanje:

» De generaal *Espartero* is door het nieuw gouvernement tot opperbevelhebber *ad interim* benoemd geworden.

» Te Val-Carlos heeft *Iturralde* zich met eenige ruiters aan de christino's overgegeven.

» Het schijnt dat de heer *Ferrer* het aanbod om in het ministerie te treden geweigerd heeft.

» De heer *Mendizabal* heeft zitting in den raad, maar zonder er deel van uit te maken.

» In den avond van den 18den is er een gevecht ontstaan tusschen de soldaten van St. Ildefonse komende, en een deel van een regiment van het Madridsche garnizoen.

» De soldaten van St. Ildefonse, met de militie vereenigd, hebben met kanonschoten de deuren verbrijzeld der kaserne hunner tegenpartij, waar achter deze zich verschanst hadden.

» *Cordova* neemt de wijk naar Frankrijk; hij bevond zich den 25sten te Pampeluna. Bij zijne komst in de stad, zou hij, zonder den bijstand van den generaal *Lebeau*, eenig gevaar geloopen hebben."

Het *Mémorial Bordelais* deelt insgelijks berigten van den 18den uit Madrid mede. Volgens deze zou het berigt van het schrikkelijk uiteinde des generaals *Quesada* den dood van den heer *de Rayneval* verhaast hebben. Behalve den genoemden generaal waren nog andere slagtoffers gevallen; van de vorige ministers worden er daaronder echter niet genoemd. Het scheen zeker dat de heer *Arguelles* eerste minister werd. De nationale garde nam steeds de dienst bij de koningin waar. Het was beslist, dat de nieuwe verkiezingen naar de staatsregeling van 1812 zouden plaats hebben; krachtens dezelve bestond er thans volstrekt geen senaat meer. Zeer bataillons en twee eskadrons waren den 15den, nog op bevel der vorige ministers, van het leger te Madrid binnengekomen; zij hadden zich terstond met het volk verbroederd. Het dagblad *l'Espagnol* was in andere handen overgegaan en geheel in den geest der tegenwoordige orde van zaken.

Men wil voorts, dat er berigten zijn uit Madrid, van den 21sten. De stad was toen rustig; het gevecht der soldaten had geen verdere gevolgen gehad. Men zeide dat de heer *Mendizabal* tot minister van financien zou worden benoemd. De overwinning door *Iribarren* op *Iturralde* behaald, had te Madrid veel geestdrift verwekt. Omtrent dit gevecht wordt in een bulletin van de zijde der christinos vermeld, dat de bende van *Basilio Garcia* den Ebro willende passeren om Navarre te bereiken, de brigadier *Irribaren* zich in positie stelde om dien overtogt te verhinderen, gelijk *Iturralde* om denzelven te beschermen; daaruit ontstond den 19den een gevecht op de hoogten van Lodosa, waar de karlisten opgesteld stonden. Deze moesten het onderspit delven, en hadden de wijk moeten nemen met een verlies, volgens dit berigt, behalve de doodden en gekwetsten, van 900 gevangenen, waaronder 37 officieren en *Iturralde* zelf. Het zal nader moeten blijken in hoever dit berigt met de waarheid overeen komt.

Men verzekert steeds, dat de generaal *Lebeau* voornemens zou zijn om op Puente la Reyna te trekken.

Te Valcarlos zijn 5 à 600 man fransche soldaten gepasseerd om zich bij het vreemd legioen te voegen. Men had ontdekt dat een deel kruidtonnen, in plaats van met kruid, met aarde gevuld waren.

— Omtrent de proclamatie der constitutie te Barcelona vernemt men nader, dat op den 15den des avonds het eerst de kreet van *leve de constitutie!* op het schouwburgplein werd aangeheven; de menigte begaf zich van daar naar het provinciaal paleis. *Mina* mengde zich onder de groepen volks en werd met gejuich ontvangen; de dreed ging zonder storing voorbij, en weldra werd de volgende proclamatie openbaar:

» Barcelonniers, bij mijne toespraak van den 6den dezer beloofde ik, met al de vastheid van mijn karakter, dat de vrijheid niet vergaan zou waar ik bevel voer. Destelfs vijanden hebben onderscheiden voorwendsels aangegrepen, om ons te verdeelen en de zege van den opstand te begunstigen. Ten einde de rampen die ons bedreigen af te wenden en om ons onder dezelfde vaan als de provincien te scharen, die zich reeds verklaard hebben, heb ik besloten, met overeenstemming van de autoriteiten en militaire opperhoofden, om morgen de staatkundige constitutie der spaansche monarchij te doen afkondigen. Een vooralgaand berigt zal u de wijze dier promulgatie kenbaar maken.

» Katalonniers; orde en eendragt! Alle maatregelen zijn genomen, en het zwaard van de wet zal zonder verschooning vallen op de daders of aanstokers van de geringste buitensporigheden.

Barcelona 15 Augustus 1836. *Francisco Espoz y Mina.*"

— Ter beurze van heden (*27 Augustus*) waren genoteerd: 5 pCt. 108,95; 3 pCt. 79,80; Nap. rent. 99,50; Sp. Ardoin 30⅝; Differed 10⅞; Passive 9⅛; Rom. L. 102¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten Augustus.

Het berigt aangaande H. K. H. Mevrouw de Prinses *Frederik* der Nederlanden van gisteren luidt, dat Hoogstdezelve eenen goeden nacht had gehad en aanvankelijk naar wensch herstelde. De jonggeboren Prins was welvarend.

— De *Staats-Courant* behelst heden een besluit van den 17den dezer, nopens de inlijving bij de mobiele korpsen schutterij van de manschappen, behoorende tot den eersten ban der ligting van 1836. Daarbij wordt gezegd, dat, in aanmerking nemende, ofschoon het onbepaald verlof aan de manschappen van de korpsen mobiele schutterij verleend, nog steeds blijft voortduren, het niet te min van belang is de voornoemde korpsen zooveel mogelijk voltallig te houden, en wordt dienvolgens voorts bepaald:

Art. 1. De manschappen, behoorende tot den eersten ban der schutterijen, welke, bij de ligting van 1836, in de verschillende gemeenten voor de schutterlijke dienst, reeds zijn of nog zullen worden aangewezen, zullen (met uitzondering alleen van degenen, die, tijdens hunne oproeping voor de mobiele dienst, behoorlijk aantoonen, dat zij wettige kind of kinderen in dezelve gemeente, of dat hunne vrouwen zich in bewijsbaar zwangeren staat bevinden) worden ingelijfd bij de mobiele korpsen schutterij, waarvoor zij bestemd zijn.

2. De gouverneurs der onderscheidene provincien zullen tot de inlijving de noodige maatregelen nemen.

Tot dat einde zullen zij zich van het juiste getal der tot den eersten ban behoorende, op de bijzondere schuttersrollen van het loopende jaar, in ieder gemeente voorkomende, en overeenkomstig het voorgaande artikel, voor de mobiele schutterijen bestemde manschappen, verzekeren; daarvan zoodanige algemeene staten, als nader door het departement van Oorlog zullen worden voorgeschreven, aan het evengemeld departement, gelijk mede aan dat van binnenlandsche zaken, doen toekomen, en met dezelve in overleg treden omtrent de wijze, waarop en ten welken tijde, de inlijving derzelve bij de mobiele korpsen, en ten getale van hoeveel bij elk korps, tot stand zal behooren te worden gebragt.

3. Aan de alzoo bij de mobiele korpsen ingelijfde schutters, wordt dezelfde aanspraak op onbepaald verlof, als aan alle andere, reeds werkelijk bij die korpsen dienende, toegekend.

— De 2de luitenant *H. W. Buys* van de afdeeling grenadiers, is benoemd tot 2den luitenant bij de sappeurs in Oost-Indie.

Het non-activiteits-traktement is voorloopig toegelegd aan den kapitein van de 17de afdeeling, *W. E. van Bevervoorde*, en aan de 1ste luitenants *G. A. Herr* dier afdeeling en *L. F. Uilderink* van de 7de afdeeling.

Kervel is ontslagen de 1ste luitenant bij het Oost-Indisch leger, *P. W. A. Hutsebier*, als eerste luitenant tijdelijk in dienst bij het depot van het korps jagers van *Cleerens*.

— Naar men vernoemt is de baron *van Westreenen van Tiellandt* door Z. M. den Keizer van Rusland met de orde van St. Anna, tweede klasse, begiftigd geworden. Ook heeft Z. M. de Keizer den heer *Groen van Prinsterer*, staatsraad in buitengewone dienst, met een kostbare ring begiftigd, als eene hulde voor de door hem uitgegeven archieven van het Huis van Oranje-Nassau.

— Binnen kort wordt te 's Hage verwacht de nieuw benoemde gezant van Zweden en Noorwegen bij ons hof, de heer *de Hochschild*. — Aldaar zijn aangekomen de heeren *A. C. Rademaker*, consul-generaal van Brazilie in Holland en *J. Dodge*, consul der Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Te Amsterdam zijn gearriveerd de heeren *A. E. Scribe*, lid der fransche akademie, officier van het legioen van eer enz.; en de heer *Girod de l'Ain*, pair van Frankrijk, enz.

— Vrijdag is te Rotterdam van de scheepstimmerwerf van de wed. *E. Visser* met het beste gevolg van stapel gelaten het fregatschip *Generaal van den Bosch*, bestemd voor de vaart op de Oost-Indie en zullende gevoerd worden door kapitein *Jacob Portevliet Fz.*

Zaturdag namiddag liep aldaar, op de werf *St. Joris*, met het beste gevolg van stapel het fregatschip *Maasstroom*, groot 800 tonnen, gebouwd voor rekening van de heeren *C.* en *A. Vlierboom*, door de scheepsbouwmeesters *de Jong, Kortelandt* en *Anthony*, en werd door hen dadelijk op dezelfde werf en voor rekening van dezelfde heeren andermaal de kiel opgehaald voor een fregatschip van gelijke grootte, welke bodem den naam zal voeren van *Admiraal Zoutman*.

De Engelsche gezant bij het fransche hof, lord *Granville*, welke dezer dagen met de stoomboot te Antwerpen is aangekomen, heeft zich niet, zooals men dacht, over Brussel naar Parijs terug begeven, maar is eergisteren naar de zijde van Duitschland vertrokken, met voornemen zoo men zegt, om naar Wiesbaden te gaan.

— Eergisteren morgen waren de burgerwachters te Brussel ter exercitie opgeroepen en verschenen een aantal hunner in de welder zoo hooggeschatte blauwe kiel. Thans echter deze niet meer in trek zijnde, weigerde men deze lieden in de gelederen op te nemen en werden zij huiswaarts gezonden.

Ook de Londensche berigten van Zondag hebben niets belangrijks aangebragt. Ter beurze van Zaturdag waren genoteerd: de 3 pCt. gecons. 90⅜; Ned. 2½ pCt. 55¾; dito 5 pCt. 104⅛; Spanje 30¼; Portugal 3 pCt. 43¾; Brazilie 87.

Uit Petersburg schrijft men van den 17den augustus, dat de russische oorlogsminister en generaal-adjudant, graaf *Tschernitscheff*, van zijne buitenlandsche reis teruggekeerd was en het bestuur over het hem aanbetrouwd ministerie van oorlog weer op zich had genomen. De Keizer had bij eene dagorder zijne tevredenheid doen betuigen aan den generaal-adjudant *Adlerberg I*, die gedurende des heeren *Tschernitscheffs* afwezen diens post had waargenomen.

— Te Kroonstad is den 27sten der vorige maand van eene reis naar de Aleutische eilanden terug gekomen het schip *Amerika*, met eene lading peltwerk en andere artikelen, ter waarde van 360,000 roebels, voor rekening van de Russisch-Amerikaansche kompagnie. Bij het vertrek dezes vaartuigs van genoemde eilanden, was de toestand der Russisch-Amerikaansche kolonien in de Groote of Stille Zuid-zee alleszins voldoende.

— Naar men uit Stokholm vernoemt, zal de tegen 23 augustus voor de rijksregtbank in Noorwegen gedaagde minister *Lowenskiold*, waarschijnlijk niet aan die oproeping gehoorzamen. Des te meer is men verlangend naar den uitslag. Een der Zweedsche couranten meent te weten, dat niet de Koning, maar de Kroonprins, zich ter opening van de buitengewone Storthing naar Christiania zal begeven.

— Het niet ver van Chamberij in Savoije gelegen dorp Merrij, een wel bekend bij de Alpen-bezoekers, is dezer dagen geheel afgebrand; 120 huisgezinnen hebben daardoor huisvesting en bijna al hunne have verloren; ook verloren bij dezen brand twee menschen het leven.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27sten Augustus.

De *Schwabischer Merkur* schrijft van de oevers van den Mein, van 23 dezer, dat de geschillen nopens de kwestie van Luxemburg bepaaldelijk zijn vereffend, en dat binnen kort de Duitsche Bondsvergadering een manifest te dier zake zou openbaar maken. Het zelfde blad voegt er bij, dat Z. K. H. Prins *Willem* van Pruissen, die onlangs eenigen tijd aan het hof van den Hertog van Nassau, te Biberich, heeft doorgebragt, veel had medegewerkt, om tusschen de Agnaten van het Huis van Nassau en de overige betrokken partijen, eene schikking te weeg te brengen.

— Naar men uit Munchen verzekert, zou Koning *Otto* tot in de maand october aldaar verblijven, alvorens naar zijne staten terug te keeren. Dezelve is met zijne moeder, de Koningin van Beijeren, den 23sten in die hoofdstad terug gekeerd, waar zich sedert het gerucht heeft verbreid, dat deszelfs huwelijk met eene Prinses van Oldenburg, thans besloten was en nog in de maand october voltrokken zou worden. — Op de onderscheidene ministeriën te Munchen, is men tegenwoordig druk bezig met de voorbereidende werkzaamheden voor de aanstaande standenvergadering gereed te maken; dezelve zou tegen den winter bijeenkomen.

— De Munchener *Politischer Zeitung* heeft berichten uit Griekenland mede tot den 19den. Behalve enkele binnenlandsche, beroerten, heerschte er in 't algemeen rust en orde en een lofwaardige ijver in het behoer der openbare aangelegenheden. Men beloofde zich onder anderen veel goeds van eene nieuwe verordening, betrekkelijk den werkkring der nieuw benoemde gouverneurs; ook was er eene uit Grieken en Turken bestaande commissie benoemd, welke met de vereffening belast was der tusschen grieksche en turksche onderdanen gerezen geschillen, en welker uitspraak zonder appel zou zijn. — In weerwil van de groote hitte was de gezondheidstoestand der hoofdstad en van den Piraeus, in den laatsten tijd zeer voldoende geweest.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 29sten Augustus*.

TARWE. — Bij gerijf, als voren verkocht: 131 ℔ W. P. Poolsche *f* 250; - 128 Pinke Groninger *f* 180; - 122, 124 Vriesche *f* 155, 196; - 124 P. Bonte Poolsche *f* 210; - 130 Pommersche *f* 210.

ROGGE. — Met goeden handel: 120, 121 ℔ J. Rhijn *f* 148; - 121, 123, 126 J. Overijsselsche *f* 145, 149, 155; - 127 N. Zeeuwsche *f* 156; - 125 N. Geldersche *f* 153; - 126 N. Overijsselsche *f* 154.

GARST. — In een doen: N. Zeeuwsche Winter *f* 130, 132; - 103 ℔ N. Oldammer Winter *f* 122.

HAVER. — Stil: 88 ℔ Dikke *f* 81.

BOEKWEIT. — Als voren: 119 ℔ Holsteinsche *f* 142.

Tegen Vrijdag 9 September zijn in publieke veiling aangeslagen: C. ℔ 200 VV. B. Poolsche Tarwe *f* 130, 132; - 215 roode dito *f* 126, 133; - 300 Zeeuwsche *f* 126, 128; - 40 Brabander *f* 124, 125.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (29 Augustus) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 55½, $\frac{7}{16}$; dito 5 pCt. 102$\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$; Kanabill. 23$\frac{15}{16}$; Amort. Sijnd. 4½ pCt. 97$\frac{5}{8}$; dito 3½ pCt. 80$\frac{1}{8}$; Handelm. 189¾, 188, 189; Ardoins 85 ℔, 30¼, $\frac{3}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$; dito onb. st. 30, 29$\frac{15}{16}$; Uitgest. 1$\frac{3}{8}$, ¼; Columb. 20½; Per. 15$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; Enk. Bl. Gr. 25.

*** Ondergeteekende, Rector van het Gymnasium alhier, geeft bij deze berigt, dat de SCHOOLCURSUS weder een aanvang neemt op 1 September aanstaande. Die dus als Leerlingen willen ingeschreven worden, gelieven zich vóór dien tijd bij hem aan te melden. Tevens wordt *Ouders en Voogden* ter kennis gebragt, dat ook KOST-JONGELIEDEN door hem worden aangenomen.

BREDA, 29 Augustus 1836.

TH. VERWATJEN,
Phil. Theor. Mag. Litt. Harm. Doct.

*** Wordt verzocht een MEESTERKNECHT in deze BIERBROUWERIJ, tegen eene goede belooning, gevorderd naar zijne kunde en geschiktheid; die hiertoe gezegen is, adresseere zich bij de Uitgevers dezes, in persoon of met vrachtvrije brieven, onder lett. N.

Door Sterfgeval uit de Hand te Koop:

Een welgelegen hecht en sterk HUIS, met de noodige *Vertrekken, Kelders, Pakhuis*, enz., waarin sedert jaren met succes de TIMMERMANS-AFFAIRE is gedreven; voorts *Hoftuin, Bloemhof* met Vruchtboomen, enz.; staande en gelegen in de Molenstraat, aan de Oostzijde, letter A., N°. 316. Nader onderrigt bij de Wed. JEEKELS aldaar.

BEKENDMAKING.

Op Vrijdag den 2den September 1836, des voormiddags om *tien uren*, zal men bij de Groote 's Rijks Schilpoen te Breda, publiek

VERKOOPEN:

Eene aanzienlijke partij gedierd hebbende BLINDERINGS-BALKEN, bestaande uit circa vijf honderd stuks DENNEN- en MASTENBOOMSTAMMEN, van differente lengten en zwaarten; waarvan verscheidene geschikt om, gezaagd zijnde, voor Timmerwerk gebruikt te worden; alsmede eene groote partij oude ZOLDERPLANKEN en BRANDHOUT, in differente Kavelen verdeeld.

Alle deze HOUTWAREN zullen daags voor de Verkooping, op de bepaalde plaats, voor een ieder te zien zijn.

ZAGT NET VOORT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.